

Ki a családban a pénzügyminiszter?

Magyarországon a KSH adatai szerint egyre jobban élnek az emberek, a bérek gyorsabb ütemben emelkednek, mint az árak, és a Magyar Nemzeti Bank (MNB) negyedévről negyedévre közzétett, a háztartások vagyonáról szóló adatai szerint is egyre több pénz van a családoknál. Ezekből a statisztikákból ki lehet ugyan számolni az átlagot, elosztani a teljes vagyont a valamivel több mint négymillió háztartás számával, de a jellemző középértéket nem kapja meg az újságíró.

Ezt a hiányt nem pótolja ugyan teljes mértékben, de sok mindent megvilágít a Cofidis Hitel Monitor friss felmérése. Azt eddig is sejteni lehetett, hogy a covid járvány idején a legtöbbet a sokat fogyasztó, eleve magasabb jövedelmű háztartások tudták megspórolni, ott maradhatott bent a családi kasszában az elmaradt külföldi nyaralás, a síelés, az éttermi vacsorák ára. Azok a családok, amelyeknél a jövedelem jelentős részét elvitték az olyan napi kiadások, mint az élelmiszerek vagy a rezsi, sokkal kevesebbet tudtak félretenni. Az ilyen családok kasszájában továbbra is lehet hiány, ami a jelenlegi infláció mellett, ami a KSH szerint az alapvető élelmiszereket nagyobb mértékben érinti, mint más termékeket vagy szolgáltatásokat, akár még tovább is nőhet.

A Cofidis felmérése szerint egy átlagos családnál most havonta 100 ezer forint hiányzik a kasszából, és a családok kétharmadának hiányos a családi kasszája, az egyedülállóknak pedig csaknem a háromnegyede nem tud kényelmesen megélni a jövedelméből. Javíthatott ezen a februárban megkapott az szja-visszatérítés, illetve a 13. havi nyugdíj, az MNB adatai szerint a második hónapban jelentősen csökkent a folyószámlahitelek mennyisége, vagyis a valóban hiányos családi kasszában ez a támogatás betömhetett kisebb-nagyobb lyukakat.

Hogy kik lehetnek azok, akiknek a hónap végén mínuszba kerül a bankszámlájuk? A felmérés szerint számos gyerekes családnál jelentkezik hiány. A leszakadó térségben élők és az alacsonyabb iskolázottságúak anyagi helyzetét pedig az is nehezíti, hogy ők azok, akiknek a legnagyobb arányban kell támogatniuk a rokonaikat. Ilyen támogatásra szoruló családtag lehet például az egyetlen miatt másik városba költözött gyerek, az alacsony nyugdíjat kapó, megtakarítással nem rendelkező szülő vagy a munkaerőpiacon nem annyira kapós rokon.

Nem különösebben meglepő eredménye a kutatásnak, hogy könnyebben átvészelik a nehézségeket azok, akik nem csak érzelmileg, de anyagi értelemben is számíthatnak a párjukra. A közös kasszán való életet az állam is támogatja, számos családtámogatás csak azok számára érhető el, akik hivatalosan is kimondják az igent. Ilyen például a babaváró támogatás vagy a megelőlegező csok. Ezek a programok is valószínűleg hozzájárultak ahhoz, hogy a házasságkötések száma Magyarországon látványosan megugrott, tavaly már 72 ezer pár járult az anyakönyvvezetők elé.

A kutatásnak ugyan nem volt célja, de ugyanakkor érdekes kérdés az is, hogy milyen gyakran fordul elő, hogy az egymástól elhidegült párok a különféle anyagi béklyók: közös hitel, csok, babaváró támogatás miatt nem képesek különválni. Beszédesebb viszont, hogy a 18-29 év közötti fiatalok, akik közül sokan még nem tervezik a gyerekvállalást, az idősebbeknél jóval erősebben ragaszkodnak ahhoz, hogy anyagi értelemben függetlenek maradjanak a párjuktól.

A szakemberek azt is tudják, a legtöbb családban nincs katonás rend odahaza a pénzügyekben. A felmérések szerint a családok legfeljebb ötödében vezetnek háztartási naplót, tartják nyilván precízen a bevételeket és a kiadásokat. Ez alapján nem csoda, hogy hiába élnek közös kasszán a párok, nem ismerik jól a partnerük pénzügyi helyzetét, azt sem mindig tudják, ki mit fizet a háztartás kiadásai közül.

Ha nincs ebből vita, akkor ez persze nem baj. A legfontosabb kérdés úgyis az: ki odahaza a pénzügyminiszter, ki készíti a költségvetést. Ezen a téren pedig a férfiak és a nők egyaránt úgy érzik, a párjuk sokkal gyakrabban hallgat rájuk, mint ahogyan ők a párjukra, vagyis a pénzügyi döntésekben családon belül megvalósul az egyenrangúság.